

Informatieavond Chroom VI 5 juli 2016

Locatie: Restaurant, café, bar en zalencentrum Boerke Mutsaers Tilburg.

Aanwezig: Medewerkers en oud-medewerkers NS/ NedTrain en Bijstandsgerechtigde Re- Integratieprojecten.

Inleiding

In de afgelopen periode is het werken met Chroom VI houdende verven binnen de Railinfra Branche in het nieuws geweest en roept daarbij veel vragen op. Chroom VI houdende verven zijn in het verleden vaak toegepast om de corrosie (roest) werende eigenschappen. De verf is doorgaans als primer direct op het blanke staal aangebracht. De kans bestaat dat Chroom VI houdende verf is toegepast binnen de Railinfra Branche tijdens het onderhouden en herstellen van bovenleiding protalen, seinpalen, kunstwerken (bruggen en viaducten) en overige stalen constructies.

Tijdens de informatiebijeenkomst te Tilburg zijn 40 mensen, leden en niet leden aanwezig. Met elkaar zijn zij in gesprek gegaan over de arbeidsomstandigheden over de periode 2004 – 2011. Het was een besloten bijeenkomst voor alleen gedupeerde, de pers was na afloop welkom, zodat mensen vrijuit konden spreken. De ervaringen zijn in groeps gesprekken uitgewisseld. De centrale vraag was natuurlijk: Kan ik besmet zijn met Chroom VI? De aanwezigen hebben vragen, zijn emotioneel en er heerst onzekerheid over de gezondheid. Experts van het Bureau Beroepsziekten FNV onderzoekt de klachten van met de vraag in hoeverre deze klachten daadwerkelijk te wijten zijn aan Chroom VI.

Hoe heb ik mogelijk Chroom VI opgelopen?

Voormalig werknemers NedTrain, werknemers met een arbeidsovereenkomst en mensen vanuit het Re-integratie project vertellen geëmotioneerd hoe onzeker ze zijn over hun gezondheid.

Gezondheidsklachten

Voormalig werknemers die in en rondom de oude werkplaats gewerkt hebben klagen over, hartklachten, eczeem en allergieën. Een oud-werknemer vertelt dat treinstellen geschuurd en daarna met primer schoongemaakt werden. Een afzuigsysteem was er niet. Het werk werd tussen de treinstellen met risico's gedaan. Werken met een mondkapje en daaromheen stof, primer of verf op je gezicht! Materialen die moeilijk van het gezicht te krijgen zijn en waarvoor terpentijn gebruikt moest worden om de risicovolle stoffen van je gezicht te krijgen. Waslokalen met douches waren aanwezig. Voor de pauzes was hygiëne geen luxe. Wij wisten niet beter. Je wist niet wat er tijdens je lunchpauze in je lichaam terecht kwam.

NETWERK ARBO FNV

het netwerk voor arbeidsomstandigheden en werktijden

Het niet nemen van/ onvoldoende toepassen van maatregelen (persoonlijke beschermingsmiddelen) gedurende deze activiteiten leidt tot blootstelling aan Chroom VI, door inademing, inslikken via de mond, en via de huid (bijvoorbeeld bij het zweten).

Het blijkt ook dat NS/ NedTrain de medewerkers onvoldoende informeerde. Dit speelde al tussen de jaren 1970 – 1980. Deze ervaringen worden door zijn oud-collega's bevestigd.

De mensen die een bijstandsuitkering hadden en door de gemeente Tilburg op de werkplaats via een Re-integratieproject treinstellen schoonmaakten hebben dezelfde klachten. Tussen 2004 en 2011 hebben langdurig werklozen (cliënten) gewerkt in het project tROM. Zij konden werkervaring opdoen bij werkgevers in de omgeving. Een van de plekken waar is gewerkt is het oud-terrein van NedTrain in Tilburg. De cliënten hebben daar museumtreinen geschuurd en soms met de roller geverfd. Chroom VI is aanwezig in primer, verf of laklaag op oude treinstellen.

Door de vele klachten zijn de oud-werknemers en langdurig werklozen niet zeker van hun gezondheid. Genieten van een goed leven met het gezin, familie, vrienden en kennissen is er niet. Hoe zijn deze klachten ontstaan? Hoe wordt geconstateerd dat ik last heb van Chroom VI.

Het Bureau Beroepsziekten FNV geeft op deze vragen antwoord

- Chroom VI is schadelijk voor de gezondheid. Chroom VI wordt aangemerkt als een genotoxisch carcinogene stof. Langdurige en structurele blootstelling aan Chroom VI kan leiden tot verschillende luchtwegaandoeningen, kanker (long en neus/bijholte), irritatie van de huid, allergieën (contacteczeem en beroepsastma) en beschadiging van de nieren. Ook de ziekte Multiple sclerose (MS) kan een oorzaak zijn door het werken met Chroom VI.
- Het is moeilijk te constateren en vast te stellen na hoeveel jaar de ziekte zich openbaart!

In vaste vorm kan Chroom VI geen kwaad.

De voormalig NedTrain werknemers vertellen geëmotioneerd dat er veel oud-collega's zijn overleden. De exacte oorzaken weten zij niet. Desalniettemin is het vermoeden dat deze mensen zijn mogelijk overleden door de werkzaamheden op het voormalig NedTrain terrein. Het is lastig als je niet zeker bent dat je kanker hebt. Vandaag de dag worden er nog steeds mensen behandeld omdat zij met Chroom VI in aanraking zijn geweest en daarmee gewerkt hebben. Behandeling door chemo en bestraling worden in het "Instituut Verbeeten" te Tilburg nu in 2016 nog steeds uitgevoerd.

En niet alleen Chroom VI is een onzekere factor. Aan de oude NedTrain fabriek aan de Burgemeester Brokxlaan te Tilburg is ook gewerkt met, – Asbest, Componentenlak en Terpentine. Ook andere materialen en stoffen die toegepast werden tijdens de schoonmaakwerkzaamheden veroorzaken gezondheidsklachten!

Samenvatting en aanbeveling

De verhalen die tijdens de informatieavond verteld zijn, geven een goed beeld hoe ernstig de situatie lijkt te zijn. De oud NedTrain medewerkers en uitkeringsgerechtigde hebben veel vragen en weten niet waar ze aan toe zijn.

- De NS/ NedTrain heeft destijds naar alle betrokkenen te weinig gedaan. Mensen hebben nooit geweten met wat voor stoffen er gewerkt werd. Informatie werd niet/ onvoldoende gegeven.
- Slechte voorlichting over “hygiëne” en risico’s zijn desastreus voor de voormalig NedTrain medewerkers en uitkeringsgerechtigden,
- 581 uitkeringsgerechtigde en een onbekend aantal werknemers en oud-werknemers zijn mogelijk geconfronteerd met de kankerverwekkende stof Chroom VI.

Het Bureau Beroepsziekte FNV gaat op basis van deze informatie nu 30 dossiers onderzoeken. Als het Bureau constateert dat er voldoende medische/ juridische grondslagen zijn, kan de NS/ NedTrain mogelijk aansprakelijk worden gesteld. Door een rechtelijke uitspraak zou de NS/ NedTrain gedupeerden financiële schadevergoeding moeten verstrekken.

Werkgevers moeten bewuster omgaan met veiligheid van werknemers, bewuster omgaan met schadelijke stoffen.

Voor het netwerk ARBO FNV zijn er voldoende aanknopingspunten voor advies naar de Arbo-commissie van het ledenparlement FNV.

- In de Arbo-catalogussen moeten aanscherpingen worden gedaan voor het gebruik van gevaarlijke stoffen (Defensie en NedTrain).
- Chroom VI moet bij wet verboden worden.

Veilig en Gezond werken voorop staat. De overheid en werkgevers meer moeten aandacht geven aan voorlichting naar betrokkenen. Veiligheid en gezondheid behoren boven het financieel bedrijfsbelang te staan.

Ik ben onder de indruk van de emotionele verhalen die ik gehoord heb tijdens de informatieavond. Nu aan de slag om de gevaarlijke stof Chroom VI te verbannen!

Hans Marijnissen

Kaderlid FNV.